

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.001.12.2020

Pan
Sławomir Drzewiecki
Prezes Zarządu
Centralna Pompownia „Bolko” Sp. z o.o.
41-902 Bytom, Kruszcowa 4

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykorzystanie dotacji podmiotowej z budżetu państwa w części 48 Gospodarka złożami kopalini.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centralna Pompownia „Bolko” Sp. o.o. z siedzibą w Bytomiu, przy ul. Kruszcowej 4 ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Drzewiecki, Prezes Zarządu od 12 sierpnia 2008 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Jerzy Piasecki, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LKA/27/2020 z 20 stycznia 2020 r.

(akta kontroli str.1)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności i gospodarności wykorzystania przez CPB dotacji podmiotowej ³ z budżetu państwa w części 48 - Gospodarka złożami kopalni.
Zakres kontroli	<p>Ocenie polegała prawidłowość i terminowość wykorzystania, o której mowa w art. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów⁴, przeznaczonej na sfinansowanie działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego wchodzącego w skład byłych zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały” w Bytomiu a także wykonanie innych zobowiązań wynikających z postanowień umowy o udzielenie dotacji.</p> <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku działań kontrolnych obejmujących analizę przyznania, wykorzystania i rozliczenia ww. dotacji.</p> <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</p>

¹ Dalej: Spółka lub CPB.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

³ Dalej: dotacja.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz.1771; dalej: ustawa o dotacji.

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez CPB dotacji otrzymanej z budżetu państwa część 48 – Gospodarka złożami kopalin.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie wykryto nieprawidłowości.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

1. Realizacja zobowiązań w zakresie prowadzonych działań oraz prawidłowość i terminowość wykorzystania oraz rozliczenia środków z dotacji.

Opis stanu
faktycznego

1.1. W wyniku podpisania w dniu 19 marca 2019 r. umowy o finansowanie działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji byłych Zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały” w Bytomiu, realizowanych przez Centralną Pompownię „Bolko” sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu, na rok 2019⁶ pomiędzy Ministrem Energii⁷ a CPB, Spółka otrzymała w 2019 r. dotację w wysokości 15 534,8 tys. zł na wykonanie działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o dotacji. W trakcie roku, na podstawie wniosków Spółki oraz w wyniku weryfikacji przeprowadzonej przez Agencję Rozwoju Przemysłu SA Oddział w Katowicach⁸ dotacja została obniżona do kwoty 15 526,6 tys. zł⁹, a następnie do kwoty 15 257,9 tys. zł¹⁰ (ostatecznie o 276,9 tys. zł mniej, tj. o 1.8 %).

W 2019 r. CPB z przyznanej dotacji wykorzystwała 14 984,1 tys. zł (98,2%).

(akta kontroli str. 2-6, 7-10 i 122- 221)

Podpisanie umowy o dotację zostało poprzedzone przesłaniem do Ministerstwa Energii w dniu 6 lutego 2019 r. Roczego planu działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego wchodzącego w skład Zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały” w Bytomiu, realizowanych przez CPB na 2019 r. W planie tym zawarto koszty prac przewidzianych do realizacji przez Spółkę obejmujących: odwadnianie wyrobisk kopalnianych, eksploatację rurociągów zrzutowych oraz stacji oczyszczania wód kopalnianych, koszty opracowań oraz koszty zarządu, określając wartość wszystkich działań na łączną kwotę 15 935,3 tys. zł. Minister Energii zaakceptował 28 lutego 2019 r. zweryfikowany przez ARP ww. plan i ustalił dla CPB dotację podmiotową na realizację zaplanowanych działań w wysokości 15 534,8 tys. zł. Spółka, stosownie do ww. decyzji Ministra Energii o przyznaniu dotacji, sporządziła „Zaktualizowany roczny plan działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: umowa o dotację.

⁷ Do dnia 14 listopada 2019 r. zadania dotyczące nadzoru nad wykonywaniem działań prowadziło Ministerstwo Energii, od dnia 15 listopada 2019 r. zadania w tym zakresie realizowało Ministerstwo Aktywów Państwowych, dalej „Ministerstwo”.

⁸ Dalej: ARP.

⁹ Aneks nr 1 do umowy, z dnia 19 września 2019 r.

¹⁰ Aneks nr 2 do umowy, z dnia 14 listopada 2019 r.

wchodzących w skład Zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały” w Bytomiu, realizowanych przez CPB na 2019 r.”¹¹.

(akta kontroli str. 11-121)

W dniu 11 marca 2019 r. Spółka wystąpiła do Ministra Energii z wnioskiem o wypłatę dotacji na działania wykonywane po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego wchodzącego w skład byłych Zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały” w Bytomiu¹². We wniosku tym określono m.in. stan wykonania działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego wchodzącego w skład byłych Zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały”, zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 6 ustawy o dotację. We wniosku ujęto uzgodniony zakres działań obejmujący zabezpieczenie kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, opracowanie wymaganych na podstawie odrębnych przepisów projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz oraz kwotę finansowania kosztów ogólnego zarządu.

(akta kontroli str. 222-230)

Według ostatecznego Rocznego planu działań po zmianach (zaakceptowanego przez Ministra 14 listopada 2019 r.), koszty realizacji działań finansowane z dotacji dotyczyły głównie:

- zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym - 13 976,9 tys. zł i obejmowały prace dotyczące odwadniania wyrobisk kopalnianych (12 169,7 tys. zł), i eksploatacji rurociągów zrzutowych oraz stacji uzdatniania wód dołowych (1 464,9 tys. zł),
- opracowania wymaganych na podstawie odrębnych przepisów projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz związanych z realizacją działań ujętych w rocznym planie działań po zakończeniu likwidacji zakładów górniczych - 305,2 tys. zł, i obejmowały 20 opracowań,
- ogólnego zarządu Spółki - 975,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 201-209,214-216)

W 2019 r. Spółka zrealizowała zaplanowany zakres prac ujętych w ostatecznym Rocznym planie działań przedstawiając informacje o postępie prac w miesięcznych sprawozdaniach i sprawozdaniu z realizacji Rocznego planu działań, co szczegółowo przedstawiono w pkt. 1.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego

(akta kontroli str. 283-294)

Szczegółowa kontrola zrealizowanych wydatków¹³, na łączną kwotę 10 380,1 tys. zł, (69,3% poniesionych przez CPB w 2019 r. wydatków z dotacji) wykazała, że w sposób prawidłowy, zgodnie z ww. Rocznym planem działań (po zatwierdzonych zmianach), wydatkowano środki na sfinansowanie: kosztów energii elektrycznej, prac odwadniających wyrobiska, przebudowę i wzmocnienie 46 mb przekopu, eksploatację rurociągów zrzutowych oraz stacji uzdatniania wód dołowych, a także wykonanie oraz analizę pomiarów pionowości wieży szybu „Bolko”¹⁴. Prace objęte były stosownymi umowami, zostały prawidłowo udokumentowane protokołami

¹¹ Dalej: Roczny plan działań.

¹² Wycofując wcześniejszy wniosek z 7 marca 2019 r.

¹³ Badaniem objęto próbę dobranych celowo wydatków poniesionych przez Spółkę w ramach dwóch działań, tj. wydatków poniesionych na: sfinansowanie kosztów energii elektrycznej w wysokości 3 220,5 tys. zł (12 faktur), prace odwadniające wyrobisk po nieczynnych kopalniach rud cynku i ołowiu wraz z oczyszczaniem i zrzutem wody w wysokości 5 036,5 tys. zł (24 faktury za wykonanie prac), przebudowę i wzmocnienie 46 mb przekopu w wysokości 688,2 tys. zł, (jedna faktura), eksploatację rurociągów zrzutowych oraz stacji uzdatniania wód dołowych w wysokości 1 405,0 tys. zł (na co złożyło się 12 faktur za energię elektryczną, 20 faktur na zakup wapna i odczynników, dziewięć za transport wapnia, zakup zaworów odpowietrzająco-napowietrzających), wykonanie wraz z analizą pomiarów pionowości wieży szybu „Bolko” w wysokości 29,9 tys. zł (dwie faktury).

¹⁴ Kontrola NIK, zgodnie z założeniami, nie obejmowała prawidłowości przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

odbioru, protokołami przekazania (np. operatu pomiarowo-obliczeniowego wychylenia wieży szybu, itp.) i opłacone na podstawie otrzymanych faktur.

(akta kontroli str. 298-428)

1.2. Spółka, w badanym okresie, złożyła 10 wniosków o wypłatę raty miesięcznej dotacji¹⁵, po przedstawieniu rocznego planu działań oraz sprawozdań miesięcznych zawierających rozliczenie rzeczowo-finansowych wykonanych działań, stosownie do art. 9 ust. 2 pkt. 1 b i 2 ustawy o dotacji.

(akta kontroli str. 429-435)

CPB otrzymała dotację w łącznej wysokości 15 257,9 tys. zł. Dotacja wpłynęła na wyodrębniony rachunek bankowy Spółki, określony w § 3 umowy o dotację, w dziewięciu miesięcznych ratach począwszy od marca 2019 r., w ośmiu przypadkach w kwotach zgodnych z wnioskami o dotację. W maju 2019 r. Spółka otrzymała ratę dotacji w kwocie 605,8 tys. zł, o 300 tys. zł niższej od kwoty wnioskowanej, a w październiku 2019 r. nie otrzymała wnioskowanej raty dotacji w wys. 252,4 tys. zł. Nieprzekazanie środków wynikało z mniejszego niż planowano wykorzystania środków przez CPB.

(akta kontroli str. 429, 430, 433, 437)

W dniu 10 stycznia 2020 r. Spółka dokonała zwrotu do Ministerstwa niewykorzystanej dotacji w kwocie 273,8 tys. zł (tj. 1,8% kwoty określonej w umowie o dotację po zmianach).

(akta kontroli str. 436)

W okresie objętym kontrolą CPB prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków finansowanych tymi środkami, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁶.

(akta kontroli str. 438)

W badanym okresie CPB terminowo, tj. nie później niż do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc przekazania kolejnej raty dotacji, przedkładała Ministrowi sprawozdania miesięczne (od lutego do grudnia) zawierające rozliczenie rzeczowo-finansowe wykonanych działań, stosownie do wymogów wynikających z art. 10 ust. 1 ustawy o dotację. Spółka dwukrotnie przesłała korektę sprawozdań: za marzec oraz za grudzień 2019 r., co wynikało z omyłek pisarskich¹⁷. Nie stwierdzono nieprawidłowości w składnych sprawozdaniach

(akta kontroli str. 231-282 i 439-451)

Sprawozdanie z realizacji Roczego planu działań (po zmianach), wraz z rocznym rozliczeniem rzeczowo-finansowym, Spółka przekazała Ministrowi oraz ARP terminowo, tj. w dniu 10 lutego 2020 r., stosownie do art. 10 ust. 3 pkt 2 ustawy o dotacji.

W sprawozdaniu wykazano rzetelnie kwoty wydatków, wynikające z ewidencji księgowej (w tym: *zestawienia obrotów i sald wydatków dotacyjnych na dzień 31 grudnia 2019 r.*).

(akta kontroli str. 296-297)

¹⁵ Dwa wnioski w marcu oraz osiem wniosków od kwietnia do listopada.

¹⁶ Dz. U. 2019 r. poz. 869, ze zm.; dalej: ustawa o finansach publicznych.

¹⁷ W pierwszym przypadku korekta dotyczyła nieujęcia w tabeli nr 9, w kolumnie 8, poniesionych kosztów z dotacji w wysokości 2 829 zł na opracowanie projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz (suma kosztów obejmowała tę kwotę). W drugim przypadku omyłkowo wykazano w tabeli nr 7 jako niezakończone prace związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym .

2. Wykonywanie innych zobowiązań wynikających z postanowień umowy o udzielenie dotacji

2.1 Umowa o dotację przewidywała również inne zobowiązania CPB, do których zaliczono m.in.:

- bieżące i niezwłoczne informowanie Ministra Energii o wszelkich zdarzeniach mających lub mogących mieć wpływ na realizację umowy, a także do niezwłocznego udostępniania takich informacji na żądanie ARP;
- poddanie się kontroli przez Ministra oraz przedstawicieli ARP oraz umożliwienie im dostępu do dokumentacji związanej z realizacją umowy o dotację;
- obowiązek przekazywania do 25 dnia każdego miesiąca, ARP niezbędnych informacji za miesiąc poprzedni, w celu monitorowania procesu finansowania działań dla celów kontroli wydatkowania dotacji.

(akta kontroli str. 4-5)

W toku kontroli nie stwierdzono przypadków niewywiązania się przez Spółkę z ww. zobowiązań wynikających z postanowień umowy o dotację.

(akta kontroli str.452-465)

W szczególności, CPB w dniu 28 czerwca 2019 r., stosownie do § 9 umowy o dotację poinformowała Ministra Energii o przesunięciu kwoty dotacji z części dotyczących *Opracowań projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz oraz Kosztów ogólnego zarządu* w łącznej kwocie 72,1 tys. zł na *Zabezpieczenie kopalń przez zagrożeniem wodnym*, w związku z wyższymi kosztami tego zadania.

(akta kontroli str. 466, 467)

W Spółce, w okresie objętym kontrolą, została przeprowadzona przez ARP jedna kontrola *prawidłowości wydatkowania środków budżetowych przeznaczonych na realizację działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego za 2018 r. i osiem miesięcy 2019 r.* W wyniku tej kontroli nie wydano zaleceń.

(akta kontroli str.469-478)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się

do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice dnia, dnia 9 marca 2020 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Jerzy Piasecki
Gł. specjalista kontroli
państwowej**

.....